

IZJAVA ZA JAVNOST

Novinarska konferenca in strokovni posvet: »Slovenija brez tobaka in tveganega pitja alkohola – kdaj?«

Ljubljana, 14. 12. 2017

Evropski akcijski načrt NCD 2012-2016 (Non-communicable chronic diseases) je postavil za globalni cilj do leta 2025 zmanjšati število kadilcev za 30 %. Uživanje tobaka je vodilni vzrok za prezgodnjo umrljivost, ki ga je mogoče odpraviti, in eden ključnih vzrokov za izgubljena zdrava leta življenja. Kajenju tobaka pripisujemo 19 % vseh smrti pri Slovencih, starih 30 let in več. Posebej ranljiva skupina, na katere ima izpostavljenost tobačnemu dimu škodljive učinke, so dojenčki in otroci. Kajenje tudi škodi reproduktivnosti žensk in zdravju še nerojenega otroka. Zaradi tega se poslabša splošno zdravstveno stanje, kar vpliva na povečano odsotnost kadilcev z dela in na zmanjšanje njihove storilnosti pri delu. Kronične nenalezljive bolezni (KNB) so v veliki meri preprečljive, saj so povezane z rabo tobaka, alkohola in pomanjkanjem telesne aktivnosti.

NVO delujemo medsektorsko, nudimo oporo javnim institucijam, v skupnosti odkrivamo ranljive skupine in zaznavamo njihove potrebe prej kot uradna statistika. Ključni cilj skupnih prizadevanj mora biti družba brez tobaka.

DRUŽBA BREZ TOBAKA

Pomeni, da z ukrepi omejevanja rabe tobačnih izdelkov dosežemo, da manj kot 5 % odraslih v državi uporablja tobačne izdelke. Cilj družbe brez tobaka so si zastavile:

DO LETA 2025: NOVA ZELANDIJA in IRSKA

DO LETA 2034: ŠKOTSKA

DO LETA 2040: FINSKA IN NORVEŠKA

SLOVENIJA – Slovenija sledi Evropskemu akcijskemu načrtu NCD 2012-2016, ki postavlja globalni cilj – do leta 2025 zmanjšati število kadilcev za 30 %. Smo mnjenja, da mora tudi Slovenija do leta 2030 postati družba brez tobaka – družba, kjer nihče ne bo izpostavljen škodljivim vplivom cigaretnega dima in kjer nihče več ne bo prižgal *prve* cigarete.

POSLEDICE TVEGANEGA IN ŠKODLJIVEGA PITJA ALKOHOLA

Evropski akcijski načrt narekuje tudi ukrepe za zmanjšanje posledic tveganega in škodljivega pitja alkohola. V Sloveniji vsak deseti prebivalec pije čezmerno, vsak drugi se močno opija. V Sloveniji je bilo v letu 2016 512.700 prebivalcev, starih med 25 in 64 let, tveganih pivcev. SZO priporoča: s skupnimi močmi lahko dosežemo zmanjšanje KNB v Sloveniji. Želimo si učinkovito zakonodajo na področju zmanjševanja rabe alkohola in kvalitetnejšo preventivo.

SVETOVNA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA PRIPOROČA SPREJETJE DOKAZANO UČINKOVITIH UKREPOV:

Preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola, omejevanje dostopa do alkohola (tudi na športnih prireditvah), zmanjšanje cenovne dostopnosti alkohola, omejevanje tržnega komuniciranja alkoholnih pijač, povečanje odgovornosti strežnega osebja, zgodnje prepoznavanje in obravnavanje tveganih pivcev, zdravljenje duševnih in vedenjskih motenj ter drugih bolezni in stanj, nastalih zaradi pitja alkohola.